

Johannes 19 – Samenvatting (Betacursus 19 - © 2005-2008 Deltacursus)

Jezus gegeseld (19:1). Pilatus probeerde zijn verantwoordelijkheid Jezus ter dood te brengen te ontlopen door bij het Joodse volk medelijden voor ‘de (gegeselde) Mens’ op te wekken (19:5). Met de slagen van een zweep, waaraan stukjes bot en koper bevestigd waren, werd zijn rug opengereten.

Jezus bespot (19:2-3; Matteüs 27:27-30; Marcus 15:16-19). De volgorde van deze gebeurtenissen was als volgt: 1. De soldaten leidden Jezus het pretorium binnen (Matteüs 27:27; Marcus 15:16). 2. Zij kleedden hem uit (Matteüs 27:28a). 3. Zij deden hem een purperen kleed om dat een koningskleed moest voorstellen (Matteüs 27:28b; Marcus 15:17a; Johannes 19:2b). 4. Zij vlochten een kroon van doornakken en drukten die op het hoofd van Jezus (Matteüs 27:29a; Marcus 15:17b; Johannes 2a). Er moeten straaltjes bloed over zijn gezicht gevloeid hebben. Er bestaan verschillende soorten doornstruiken in Palestina – een gevolg van de zondeval (Genesis 3:18). 5. Zij gaven hem een rietstok als scepter in de hand (Matteüs 27:29b). 6. Zij marcheerden naar of voorbij hem of vielen op hun knieën voor hem neer met een spottend saluut dat letterlijk “Wees blij!” of “Ik ben blij je te zien!” betekent en de gewone groet was (Matteüs 27:29c; Marcus 15:18; Johannes 19:3a). 7. Zij spuwden op hem (Matteüs 27:30a); Marcus 15:19b). 8. En zij sloegen hem tegen zijn hoofd en in zijn gezicht (Matteüs 27:30b; Marcus 15:19a; Johannes 19:3b).

Jezus onschuldig verklaard (19:4-5). Pilatus bracht Jezus, gekroond met een doornenkroon en geslagen, uit het pretorium naar buiten om aan de Joden te bewijzen dat hij als vertegenwoordiger van de Romeinse overheid *geen enkel bewijs* gevonden had dat Jezus een misdaad gepleegd had (vgl. 18:38; 18:6; Lucas 23:22). Maar in plaats van Jezus meteen vrij te laten en zo de woede van de Joden over zich heen te laten komen), aarzelde Pilatus want hij wilde de Joden goedgunstig stemmen (vgl. Galaten 1:10). Hij had Jezus laten martelen en als een schouwspel naar buiten gebracht. Hij hoopte dat de Joden in Jezus geen gevaarlijke rebel zouden zien. Maar hij onderschatte de haat en vijandschap van de Joodse godsdienstige leiders.

Het overtreden van de wet bracht de geestelijke vloek op ieder mens, maar de vloek van het kruis bevrijdt de gelovige van deze geestelijke vloek en brengt hem de geestelijke zegen van het verbond (Galaten 3:10-14). Precies zo bracht de zondeval de fysieke vloek (dorens en distels) op deze aarde, maar de vloek van het kruis zal eenmaal ook deze aarde bevrijden van deze slavernij aan de vergankelijkheid en zal haar als de nieuwe aarde laten delen in de vrijheid en heerlijkheid van de gelovige kinderen van God (Romeinen 8:20-21).

Jezus met kruisiging bedreigd (19:6-7). De Joodse godsdienstige leiders en hun officieren bleven roepen dat Jezus gekruisigd en uit de weg geruimd moest worden. Zij beseften heel goed dat Pilatus er onderuit probeerde te komen door de bal weer naar hen terug te spelen: “Neem jullie hem en kruisig hem”. De Joden eisten dat Pilatus Jezus moest kruisigen omdat hun wet de doodstraf vereiste op ‘lastering tegen God’ (Leviticus 24:16). Ze meenden dat Jezus God lasterde door zichzelf de Zoon van God te maken. Maar ze beseften niet dat Jezus Christus inderdaad GOD is die de menselijke natuur erbij aangenomen had (1:1,14; 14:9; vgl. Immanuël, God met ons, Matteüs 1:23; Kolossenzen 1:15; 2:9)! Jezus had zichzelf telkens weer ‘de Zoon van God’ genoemd (3:16; 5:17-18; 8:54-58; 10:30,33,36; Matteüs 26:63-64).

Jezus veroordeeld (19:8-16a; vgl. Matteüs 27:24-26,31; Marcus 15:15,20; Lucas 23:23-25). Toen Pilatus tevergeefs probeerde te weten te komen waar Jezus vandaan kwam, ging hij met zijn macht dreigen. Jezus antwoordde dat alle macht (bevoegdheid, gezag) alleen van God de Vader kwam. Alle mensen zullen aan God rekenschap moeten geven wat zij met hun macht gedaan hebben. De zonde van Pilatus was groot, want hij gaf de onschuldige Jezus over om gekruisigd te worden. Maar de zonde van Kajafas was groter, want hij had met kennis van de oudtestamentische profetieën en met wrede vastberadenheid Jezus aan Pilatus overgeleverd om gedood te worden. Toen Pilatus een laatste poging aanwendde om Jezus vrij te laten, dreigden de Joden Pilatus bij de keizer aan te klagen. Zij zouden zeggen dat Pilatus hoogverraad tegen de keizer pleegde door iemand vrij te laten die het volk in opstand bracht en zichzelf de koning van de Joden liet noemen (12:13; Marcus 11:10; Lucas 19:38). Pilatus zwichtte voor hun geschreeuw en dreigementen, omdat hij zwak was en niet de morele kracht had recht te spreken en het recht te handhaven. Hij zwichtte omdat hij de wantrouwende geaardheid van keizer Tiberias kende en bang was dat hij zijn positie, bezittingen en misschien zijn leven zou verliezen. Na 6 uur ’s morgens deed Pilatus uitspraak vanaf zijn rechterstoel. De Joden hadden de spottende opmerking van Pilatus over Jezus als hun ‘koning’ begrepen en tierden woedend dat Jezus gekruisigd moest worden. Na een herhaling van deze spottende betiteling zeiden de Joodse leiders geveinsd dat zij geen koning dan de Romeinse keizer hadden. Pilatus waste symbolisch het bloed van Jezus van zijn handen. En de Joden zeiden: “Laat zijn bloed óns dan maar worden aangerekend, en onze kinderen!” (Matteüs 27:24-25). Daarop liet Pilatus Barabbas gaan en gaf Jezus over om gekruisigd te worden.

Jezus gekruisigd (19:16b-30; Matteüs 27:32-56; Marcus 15:21-41; Lucas 23:26-49). Het kruis had de vorm van een zwaard, omdat de aanklacht boven Jezus aan het kruis bevestigd werd. De kruisiging. Jezus werd op ‘Golgota’ (hoofdschedel) gekruisigd tussen twee misdadigers, een terechtstelling die al toegepast werd door de oude volken van Macedonië, Perzië, Syrië, Egypte en het Romeinse Rijk. De kruisiging vervulde de profetieën in Psalm 22:17 en Jesaja 53:5. Het opschrift boven het kruis was een samenvatting van een ooggetuige. Matteüs zegt: ‘Dit is Jezus, de koning van de Joden’; Marcus: ‘De koning van de Joden’; Lucas: ‘Dit is de koning van de Joden’ en Johannes die heel dicht bij het kruis stond zegt: ‘Jezus de Nazarener, de koning van de Joden’. De woorden stonden in drie talen geschreven: het Aramees van de Joden, het Latijn van de Romeinse overheid en het Grieks, de wereldtaal

van die tijd. De kruisdood van Jezus had internationale betekenis. Het moest door allen gelezen kunnen worden! De verdeling van de kleding van Jezus. Er waren waarschijnlijk vier kledingstukken van ongelijke waarde: de hoofddoek, de schoenen, de riem en het bovenkleed. Dan was er nog een vijfde kledingstuk, het onderkleed dat tegen het lichaam aan gedragen werd. Dat was uit één stuk geweven en daar werd om geloot. Daarmee werd ook de profetie van Psalm 22:19 vervuld. De spot van de voorbijgangers, de godsdienstige leiders en de twee misdadigers (Matteüs 27:39-44; Lucas 23:39-42). Zo ging ook de profetie van Psalm 22:7-9 in vervulling. Duisternis over het land (Matteüs 27:45). De moeder van Jezus. Er stonden veel vrouwen bij het kruis (Matteüs 27:56; Marcus 15:40; Lucas 23:49). Johannes noemt Maria de moeder van Jezus, haar zuster (Salome), Maria de vrouw van Klopas en Maria uit Magdala. Van alle elf discipelen stond alleen Johannes bij het kruis. Vanaf de tijd dat Jezus zijn ouderlijke huis verlaten had, noemde hij zijn moeder 'vrouw' (2:4; vgl. Marcus 3:31-35; Handelingen 1:14). Hij deed dat om haar niet nog meer als verwant te pijnigen (vgl. Lucas 2:35), maar haar te laten beseffen dat de relatie tussen haar en haar zoon naar zijn menselijke natuur eens en voor altijd veranderd was. Hij was hier niet haar zoon die lijdt en sterft, maar haar Verlosser die voor haar zonden lijdt en sterft! Johannes was waarschijnlijk haar neefje en hij nam haar in zijn huis in Jeruzalem. De zeven kruiswoorden. • "Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen" (Lucas 23:34). • "Ik verzeker je: nog vandaag zul je met mij in het paradijs zijn" (Lucas 23:43). • "Vrouw, kijk, je zoon. Kijk, je moeder" (Johannes 19:26). • "Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?" (Matteüs 27:46). • "Ik heb dorst" (Johannes 19:28). • "Het is volbracht" (Johannes 19:30). De woorden staan in de voltooid tegenwoordige tijd. Het verlossingswerk van Jezus was volbracht en het blijft voor eeuwig in een volbrachte toestand waaraan niemand iets kan toevoegen! • "Vader, in uw handen leg ik mijn geest" (Lucas 23:46). De verschijnselen bij de dood van Jezus (Matteüs 27:51-54).

Jezus was werkelijk dood (19:31-37). De ceremoniële wet moet gehouden worden. 'De voorbereidingsdag' was de vrijdag voor de zaterdag, de sabbat. De Joden van de Sanhedrin hielden zich nauwgezet aan de ceremoniële wet. Een dood lichaam dat gedurende de nacht aan een boom bleef hangen, verontreinigde het land (Deuteronomium 21:23). Nog erger als die nacht deel was van de sabbat en nog erger als de sabbat een deel vormde van de paasweek. Aangezien het al vrijdagmiddag was en de sabbat bij zonsondergang begon, werden in haast maatregelen genomen. De benen van de misdadigers werden gebroken. Dan konden zij zich niet meer omhoog duwen om lucht in te ademen en stierven ze snel. Dat deden de soldaten met de twee misdadigers. Maar omdat Jezus al dood was, braken ze zijn benen niet. Johannes zag dat als een vervulling van de Schrift. Geen bot van het paaslam mocht gebroken worden (Exodus 12:46; Numeri 9:12). En Jezus was het Paaslam (1:19; 1 Korintiërs 5:7). Jezus werd met een lans doorstoken. Om heel zeker te maken dat Jezus echt dood was, stak een soldaat zijn lans door het hart van Jezus. Meteen kwam er bloed en water uit – een van de sterkste medische bewijzen dat de dood ingetreden was. Toen zijn hart brak (vgl. Psalm 69:21-22), stolde het bloed in zijn hart tot een donkerrode klont (bloed) en doorschijnend serum (water), dat met de steek in zijn hart naar buiten kwam. Johannes heeft dit gezien. Hij is hiervan getuige. Hij weet dat zijn getuigenis waar is. Hij geeft dit getuigenis zodat de lezers zouden gaan geloven dat Jezus zijn leven vrijwillig heeft afgelegd (10:18) voor zijn schapen (10:11)! Hij tekent dit op zodat zijn lezers niet misleid zouden worden door de valse leerstelling van het 'docetisme' (dat leert dat Jezus Christus, de Zoon van God, alleen maar een 'schijndood' stierf). Johannes zag ook dit als een vervulling van de Schrift (Zacharia 12:10).

Jezus begraven (19:38-42; Matteüs 27:57-66; Marcus 15:42-47; Lucas 23:50-56). De mensen die Jezus begroeven. • Josef van Arimatea was een rijk man en hij was een discipel van Jezus geworden (Matteüs 27:57). Hij was een vooraanstaand raadsheer (lid van de Joodse Raad, Sanhedrin) en verwachtte het koninkrijk van God (Marcus 15:43). Hij was een goed en rechtvaardig mens en had niet ingestemd met het besluit en de handelswijze van de Joodse Raad, die Jezus ter dood had veroordeeld (Lucas 23:50-51). Terwijl hij zich vroeger uit vrees op de achtergrond hield, stapte hij nu moedig op Pilatus af en vroeg hij om het lichaam van Jezus (Marcus 15:43). Nadat de Romeinse centurio aan Pilatus bevestigd had dat Jezus echt dood was, gaf hij het lichaam over aan Josef (Marcus 15:44). Josef bezat een nieuw rotsgraf dat hij voor zichzelf in zijn eigen tuin had laten uithouwen (Matteüs 27:60). Zijn tuin lag dichtbij Golgota (19:41). • Nicodemus was een Farizeeër, een leraar en leider van de Joden (3:1,10), waarschijnlijk eveneens een lid van de Joodse Raad (7:45-52). Josef en Nicodemus hadden van te voren afgesproken wat ieder zou doen. Josef vroeg toestemming om het lichaam van Jezus te begraven en Nicodemus bracht de verbanden en ongeveer 72 pond specerijen om Jezus te balsemen. • De vrouwen die met Jezus en zijn discipelen uit Galilea mee waren gereisd, volgden Josef naar het graf om te zien hoe het lichaam in de graftombe werd neergelegd (Lucas 23:55-56; vgl. Matteüs 27:61). Jezus werd gebalsemd. De Joden balsemden hun doden niet zoals de Egyptenaren, die de hersenen en ingewanden eerst verwijderden. Zij balsemden hun doden door de verbanden om alle ledematen te winden, terwijl zij specerijen tussen de windsels in strooiden. Jezus werd begraven. Omdat we niet precies weten waar Golgota was, weten we ook niet precies waar deze graftombe was. Minstens twee plaatsen worden door traditie aangewezen: de eerste is 'de kerk van het heilige graf' binnen de tegenwoordige muren van Oud Jeruzalem; de andere ongeveer een halve kilometer ten noordoosten daarvan: Gordon's Golgota en het tuingraf. De graftombe was 'nieuw' in de zin dat het nog nooit gebruikt was. De rijke Josef van Arimatea heeft het voor zichzelf laten uithouwen. Het was dus ook geen grot. De opening was laag, want Petrus en Maria moesten bukken om naar binnen te kijken (20:5,11). Binnen waren verhogingen waar mensen konden zitten en daartussen op de vloer een dieper uitgehouden gedeelte waarin ze de gebalsemd Jezus legden (20:12). Zo ging de profetie in Jesaja 53:9 in vervulling: "Zijn laatste rustplaats was bij de rijken". Josef heeft toen met de hulp van de anderen een heel zwaar steen (Marcus 16:4) voor de opening van de graftombe gerold (Matteüs 27:60).